

0 monopolu i štrojenju veprova

Najlakši i najjednostavniji način da se neko obogati jeste da mu država obezbedi monopol na prodaju kakve robe. Pa makar to bile, na primer, i obične pertle! Samo totalne budale i nesposobnjakovići od toga ne bi uspeli da naprave bogatstvo. Kako bi to unosan biznis bio: ogromne količine kupovala bi vojska, pa policija, pa oni koji se bave obezbeđenjem, pa pošta, pa putari, pa javna preduzeća... O običnim građanima da i ne govorimo. Po zakonu velikih brojeva, makar zarada od jednog para pertli bila minimalna, u konačnom zbiru bile bi to ogromne pare.

Isti slučaj kao s robom je i monopol u pružanju usluga. Treba se samo podsetiti družine Karić, kojoj je Miloševićev režim početkom devedesetih godina prošlog veka dao desetogodišnji monopol na mobilnu telefoniju. I odmah je Bogoljub, prodajući priključke desetostruko skuplje nego što im je bila cena u Evropi, postao bogat kao Krez. (Podsetimo, na početku je priključak na mrežu, bez mobilnog telefonskog aparata, koštao više od deset hiljada nemačkih maraka!)

Suvišno je i objašnjavati da, posmatrano iz ugla običnog građanina i potrošača, monopoli predstavljaju katastrofalno rešenje, odnosno legalizovanu pljačku. I da svaka ozbiljna država, kojoj je stalo do zdrave ekonomije, mora da ih suzbija i onemogućava, a nikako da ih svojim merama još i stvara.

A u Srbiji smo upravo dobili novi monopol. Reč je o javnim beležnicima! Sklapanje, overa i naplata ugovora o prometu nekretnina zakonom je gurnuta u ruke stotinak notara i tako je kod nas ozvaničena nova vrsta nečijeg isključivog prava, odnosno monopola.

I možda je ovo tek početak. Možda ćemo uskoro zakonom dobiti samo tridesetak atestiranih novinara (sa isključivim pravom da se bave pisanjem tekstova za narod), desetak ovlašćenih književnika, pet licenciranih političkih komentatora, pedesetak certifikovanih frizerki, šest opunomoćenih štrojača veprova...

Jedino smo sigurni da nam država neće ograničiti broj kafanskih pevaljki, poznatijih kao „ekstradne umetnice”, kao ni svu silu ovdašnjih prodavaca magle i sličnih šibicara.

Z. Spremo